

FLÍČKOVÁ, Aneta. *Psychobiografie Jindřicha VIII.* Pedagogická fakulta UK: katedra psychologie. Bakalářská práce. 62 s. Posudek vedoucího.

Studentka pracovala velice samostatně.

Na práci se cením vynikajících historiografických znalostí plus velmi solidních psychologických interpretací.

Co se prvních týče, jedná se vlastně o věcnou stránku psychobiografie, která často v jiných dílech absentuje, když se jejich autoři vrhají do příliš rychlé „aplikace“ např. psychoanalytických pravd. Řekl bych, že autorka má „dějepisné střevo“ a že by ho mohla v budoucnu využít.

Co se druhých týče, měla studentka štěstí nebo byla tak úspěšná, že se jí podařilo najít velmi zajímavé psychologické interpretace, které pak mohla vcelku srozumitelně prezentovat i částečně i porovnat. (Na rozdíl od paralelně podané psychobiografie Ch. Mansona jiné studentky, které se pořádné interpretace jiných autorů nepodařilo najít.) K tomu jen několik upřesňujících poznámek.

Třetí explanace, tak prostřednictvím Kell pozitivitu je na jiné úrovni než dvě předchozí, ty psychoanalytické, protože vysvětluje biologicky pouze jeden prvek Jindřichova osudu, a sice, že jeho ženy měly potíže rodit po prvním potomkovi. Určité vyzdvížení na psychologickou úroveň by mohl představovat ke Kellovi potenciálně přidružený Mc Leodův syndrom, ale ten byl jinými autory zpochybněn. Bylo by se ovšem dalo přijmout Kell pozitivitu a více ji zkusit začlenit do prvních dvou psychoanalytických teorií.

Autorka asi résumuje Flugelovu klasickou, freudovskou interpretaci správně, ale její zkrácené označení, že se jedná o nevědomé sexuální pudy, zde sugeruje dojem, který není přesný. Flugel pracuje s velmi kognitivní podobou Oidipského konfliktu, kde vystupují náhradní postavy a kde dokonce záleží i na jazykové výrazivě (jako „sister-in-law“), jak sama autorka demonstruje. Ve výsledku se Flugel se Shorem i shodují v tom, že podstatnou roli zde hrál Jindřichův postoj k dědici Oidipa, jímž je otcovské Nadjá.

Autorka si dala za úkol dokázat, že „osobnostní změna“, kdy se z „renesančního prince“ stal „tyranský monarcha“ má skutečně osobnostní, více méně psychopatologickou etiologii: že ji nelze vysvětlit pouze právě zmíněnou změnou „role“, tou z druhorozeného prince do monarchy. Z toho důvodu jsem autorku vyzýval, aby se vyjádřila k tomu, nakolik byl Jindřich opravdu atypickým monarchou své doby. Myslím, že se jí to podařilo. Současně se při jejím líčení ukazuje, že třeba instituce „dvora“ byla takovým sociálním útvarem, který si dnes nejsme asi vůbec schopni představit např. co se týče směsice fyzického a až intimně tělesného (viz např. post Groom of the Stool) a současně mocenského a symbolického až sakrálního; současně jak tento čarodějný kotel musel vařit neustálé kliky a jejich komploty. Další dost nepředstavitelná věc je pro krále mít mužského potomka. Nevím, zda je v práci dostatečně ukázáno, že to nebyl jen moment obecně lidský či maskulinní, ale současně vysoce mocenský a až sebezáchovný. Věc, která by asi také stála za dotažení v nějaké příští práci, by bylo to, nakolik Jindřich a jiní doboví vládcové oscilovali ve sňatkové politice mezi mocenskou aliancí a „idiosynkratickou“ volbou, tou v moderním slova smyslu; u Jidřicha to dělá dojem, že „svobodná“ volba hrála silnou roli.

Ale to jsou jen poznámky navíc.

Práci plně doporučuji k obhajobě.

V Praze 7. 5. 2021 doc. Miloš Kučera